

Årsberetning 2000

www.stoyforeningen.no

Servicekontoret
Storgata 23 c («Folketeaterpassasjen»)
0184 Oslo
Telefon: 22 42 25 38
Faks: 22 42 25 39

Giro: 0803 22 51502
Medlemskontigentgiro:
0814 24 61804

Organisasjonsnummer:
971 275 030

E-post: stoy@online.no
Hjemmeside:
www.stoyforeningen.no

Norsk forening mot Støy arbeider med

- veiledning og oppfølging av konkrete støysaker
- informasjon og initiativ overfor regjeringen, politikere og planleggere om de støymessig beste løsninger
- informasjon om støybekjempelse

Norsk forening mot Støy er en frittstående organisasjon som søker å ivareta de støyrammedes interesser

Servicekontoret er foreningens utøvende organ som står til disposisjon for alle typer støyrammede over hele landet, med veiledning om støybekjempelse

Må følge opp egne støymål

Storting og Regjering må følge opp sine egne nye nasjonale mål for støy-reduksjon! Det er framfor alt gjennom Nasjonal transportplan (NTP) at det må skje.

På grunnlag av Stortingets behandling av Nasjonal transportplan den 15. februar skal samferdselsetatene våren 2001 utarbeide hvert sitt handlingsprogram, og fylkesvise handlingsplaner skal vedtas i fylkestingene i juni måned. Da må et av målene være at de fylkesvise handlingsplanene skal bidra til at støyplogen reduseres med 25 % innen 2010, i forhold til 1999, og at støy skal forebygges. Det følger av at Stortinget den 12.10.00 ga sin tilslutning til Regjeringens nye nasjonale mål om å redusere støyplogen.

To uker før regjeringen fikk Stortingets tilslutning til det nye målet framla regjeringen Nasjonal transportplan, NTP, uten at denne på noen måte tok høyde for det alle visste ville komme den 12.10.00. Energi- og miljøkomiteens innstilling av 15.06.00 var klar og tydelig. Hadde regjeringen lagt fram NTP etter Stortingets vedtak, ville mye i NTP

sett annerledes ut!

Både støymålsettingen og NTP er for perioden fram til 2010-11. Vegtrafikken alene antas å være kilde til ca. 70 % av støyplogene i Norge, mens øvrig samferdsel står for ca. 10 % . Men det er kun nødvendig oppfyllelse av Grenseverdiforskriften (som skal være gjennomført innen utgangen av 2004) som er lagt inn i regjeringens forslag til NTP (med 800 mill. kr. til støytiltak langs veinettet og 300 mill. kr. til tiltak langs jernbanenettet).

I tillegg til at tilstrekkelige midler må avsettes til støytiltak slik at Grenseverdiforskriften oppfylles, må de fylkesvise handlingsplanene som utarbeides våren 2001 ha den nye støymålsettingen som kriterium for planleggingen. Forebygging og investeringer i riktige tiltak vil gi fylkeskommunen gevinster i form av bedre helse og trivsel, lavere sykehusbudsjetter og bedret læringsmiljø i skolene.

Støyforeningen tilbyr fylkeskommunene veiledning om støy og støybekjempelse.

Sentrale myndigheter delegerer støy

- mens støykompetansen mangler lokalt og regionalt

Det er lokalt og regionalt at støyplogene skal bekjempes. Fra 2001 er støy generelt delegert fra Statens forurensnings-tilsyn, SFT, til fylkesmannen. Det ligger i kortene at ytterligere delegering vil skje. Hvordan skal fylkes- og kommunalt nivå klare å implementere det nye støymålet uten gjennom kompetanseheving?

Ansvaret har tidligere ligget til dette nivået. Ansvaret ble ikke tatt på alvor den gang, og i tillegg er kompetansen nå tapt. Den gjennomgangen av

regelverkspraksis som Stortinget har bedt regjeringen om å gjennomføre, vil bekrefte dette. Støyforeningen gjentar derfor oppfordringen til myndighetene fra fjorårets årsberetning:

Nødvendige etterutdanningskurs i støy, støyforebygging og støybekjempelse må etableres. Disse må være permanente tilbud til kommunal-teknisk sektor i alle landets kommuner og fylkeskommuner. Dét vil være et bidrag til å sikre at støyproblemet kan forebygges og reduseres.

Arbeidsåret 2000

Støyforeningen har arbeidet opp mot myndighetenes **nye nasjonale mål for støyreduksjon**, og har gjennom året gått inn i grunnlaget for målet, og søkt å forbedre dette. En støyplageindeks er innført for å måle om målet nås.

Mer på side 8

Nasjonal transportplan ble framlagt av regjeringen uten at det var tatt hensyn til den nye støymålsettingen, og Støyforeningen arbeider for at nødvendige forbedringer skjer i løpet av den pågående politiske behandlingen, også når fylkene første halvår 2001 lager fylkesvise handlingsplaner.

Mer på side 9-10

Støyforeningen tok initiativ til markering av International Noise Awareness Day i Norge. Femten organisasjoner samarbeidet om dagen, som på norsk ble hetende **Verdens støyfrie dag**. Miljøverndepartementet støttet økonomisk. Støy kom på dagsorden.

Mer på side 19

Sommeren 2000 framla EU-kommisjonen forslag til **støydirektiv for EU**. Uavhengige organisasjoner bidro til at Europaparlamentets miljøkomite kunne innstille på mange og gode forbedringer til Europaparlamentet. Det er store motsetninger om direktivet innad i EU, som neppe blir vedtatt første halvåret i 2001.

Mer på side 11

Regionfelt Østlandet, skytefeltet som vil bli norgeshistoriens største beslag av stille områder, er den enkeltsak der Støyforeningen har bistått mest i 2000.

Mer på side 14.

I løpet av året har organisasjoner såvel som offentlige etater og andre etterspurt vår kompetanse, mens de fleste henvendelsene er fra enkeltmennesker landet rundt som trenger hjelp og støtte. **Antallet henvendelser har økt** i forhold til året før. Det var nabostøysaker som økte mest. Dernest saker med støy fra næringsvirksomhet. Noen lokale saker presenteres i «Norge Rundt», *på sidene 12-16*.

Støyforeningen holdt et seminar om **nabolagsstøy** under Verdenskonferansen for miljø og helse som ble holdt i Oslo i juni. Seminaret hadde 30-40 deltakere. Foredragene og slutterklæringen ligger på nettstedet og kan også fås fra Støyforeningens servicekontor.

I september ble det syvårige statlige **miljøbyprogrammet** avsluttet med en siste konferanse i Oslo. Støyforeningen var blant utstillerne. Hva som gjøres med støyen i Oslo-området, er tema for *sidene 17-18*.

Støyforeningen samarbeidet med andre miljøorganisasjoner på Europas bilfrie dag den 22. september. De samme organisasjonene møtte tre uker senere til felles høring i Stortingets samferdselskomite om Nasjonal transportplan.

Tillitsvalgte mars 00-mars 01

Faste representanter i styret:

Uno Abrahamsen
Lars Erik Eibak Bru
Ørn Terje Foss
Dag Holmen
Eyjolf Osmundsen
Anders Smith
Ingjerd Araas

Norsk forening mot Støy har som foregående år hatt kollektivt lederskap. Styret har holdt 5 ordinære styremøter. Den betydeligste saken har vært arbeidet i forhold til nye nasjonale støymål.

Fast møtende vara til styret:

Ina Abrahamsen
Åshild Båsen Eide
Marius Fosse

Revisor:

Bente Wilhelmsen

Valgkomité:

Mutt Aiello
Anne C. Underthun Marstein
Marie Nordby

Det sakkyndige utvalg:

Hans Fjerdingsstad (prosjektleder)
Jan Oddvar From (siviling.)
Anne C. Underthun Marstein (overing.)
Eyjolf Osmundsen (cand.real.)
Paal Sørensen (by- og trafikkplanlegger)
Iris Turunen-Rise (cand.scient.)
Torgeir Bruun Wyller (lege)

Medlemmer av sakkyndig utvalg har gjennom året hatt oppgaver i arbeidet med nye nasjonale mål for støyreduksjon, EUs støydirektiv, i utarbeidelsen av faktaark som ligger på vårt nettsted, samt i forbindelse med uttalelser og besvarelser av faglige spørsmål.

Årsmøtet 2000

ble holdt den 27. mars. I forlengelsen av årsmøtet ble det holdt et åpent møte med tittelen «Nytt årtusen = Nye tuse-ner støyplagede for hver år? - Stortingets melding om støy - Har den virkemidler nok til å kunne nå målsettingen om 25 % reduksjon av støyplagene?» Innleder var Kalle Hesstvedt, miljørådgiver for SVs stortingsgruppe.

Nettstedet

«www.stoyforeningen.no»

Støyforeningens nettsted har blitt videreutviklet. Nettstedet har hatt ca. 4.000 besøkende i løpet av 2000, de fleste i løpet av siste halvår. Det er et mål at nettstedet skal holde høy kvalitet og at så mange som mulig skal finne nødvendig hjelp der. Blant annet er en rekke

faktaark på ulike støyområder lagt ut. Faktaarkene beskriver kort støyområdet, så presenteres gjeldende regelverk og til slutt hvordan man skal gå fram. Nettstedet inneholder også en rekke nyheter og linker til andre organisasjoner og etater som arbeider med støy. Ved utgangen av året ble det opprettet diskusjons-side.

«Gule støysider»

Støyforeningens bedriftsmedlemmer har tilbud om å annonsere gratis på nettstedets «Gule støysider». Vi håper at tilbudet vil føre til at flere velger å betale slikt bedrifts-/støttemedlemskap, og at nettstedet blir et naturlig sted å lete etter produkter, tjenester og annen hjelp på støyområdet.

Medlemsinformasjon

I alt seks numre av Medlemsinformasjon ble sendt medlemmene og samarbeidende organisasjoner.

«Støy» i nytt opplag

Den nyreviderte brosjyren «Støy» ble trykket i et opplag på 10 000 i forkant av Verdens støyfrie dag. Ca. 3 000 eksemplarer ble distribuert i forbindelse med den støyfrie dagen, herunder ble den sendt til foreningens medlemmer.

Kurs

De planlagte støykursene våren 2000 ble avlyst da for få hadde meldt seg på innen fristens utløp.

Stortingshøringer

Vi har møtt tre stortingskomiteer. I

energi- og miljøkomiteen var temaet den nye nasjonale støymålsettingen. I samferdselskomiteen og finanskomiteen var temaene Nasjonal transportplan og statsbudsjettet for 2001.

Internasjonal

Vi har deltatt aktivt i gruppen av europeiske organisasjoner som arbeider for å forbedre EUs støydirektiv. Sakkyndig Jan Oddvar From har fulgt opp det internasjonale arbeidet også i 2000 og deltok på et møte i Tyskland i oktober der temaet var EUs støydirektiv.

Økonomi

Til tross for økt driftstilskudd fra Miljøverndepartementet har foreningen et negativt driftsresultat for 2000. Det vises til revisors beretning.

Støyforeningen har hatt flere store oppgaver i 2000. Økonomi og administrativ kapasitet begrenser hva vi kan engasjere oss i, og hvor dypt vi kan gå i mange av sakene. Styret har diskutert foreningens plattform. Det er aktuelt å innsnevre hva vi skal bruke våre ressurser på. For 2001 er vegtrafikkstøy og annen samferdselsstøy satsningsområde, noe som er aktualisert av forslaget til Nasjonal transportplan. Arbeidet med Verdens støyfrie dag (25. april) vil også i 2001 kreve mye av foreningens ressurser.

MEDLEMSØKNING I 2000

	år 2000	(år 1999)
Privatpersoner	463	(449)
Bedrifter	26	(33)
Komm.etater/bydelsutvalg	93	(95)
Etater stat/fylke	24	(19)
Bedriftshelsetjenester	11	(10)
Fagforen./org/vel/skoler o.l.	58	(58)
Totalt:	675	(664)

I 2000 fikk foreningen 89 nye medlemmer, mot 45 i 1999. De fleste nye medlemmene har meldt seg inn i fbm. at de har fått veiledning eller annen hjelp i en lokal støysak. I januar ble vervebrev sendt 350 fagforeninger. I desember ble vervebrev sendt 500 bedrifter.

OVERSIKT OVER DE FLESTE HENVENDELSENE

	år 2000	(år 1999)
Veitrafikk	52	43
Bane, båt, fly, helikopter, terminal	44	34
Støy på arbeidsplassen	23	*130
Støy fra næringsvirksomhet	52	37
Bolignært miljø**	68	31
Skytebane, motorsport	22	19
Massemedia***	22	17
Diverse****	153	88
Sum	436	399

*Antall henvendelser i 2000 er det «normale» nivået. At antallet var såvidt høyt i 1999 skyldes bestillinger av den da nyopprettede brosjyren «*Vekk med støyen - hvordan bli kvitt støyen på arbeidsplassen?*» ** Det særlig klager på nabostøy som har økt. *** I tillegg kommer henvendelsene fra media i forbindelse med Verdens støyfrie dag, omtalt på siste side. **** Under diverse sorterer blant annet mer generelle henvendelser om støy og regelverk, og stoff til lærebøker og prosjektoppgaver.

Flere henvendelser fra samme instans/part i én og samme sak er registrert kun én gang.

Tidsbruken for hver enkelt henvendelse/sak varierer. Servicekontoret har gjennom året veiledet enkeltpersoner og organiserte grupper, offentlige etater og andre, og fremmet saker på vegne av brukere.

I tillegg til statistikken kommer høringsdokumenter, møtevirksomhet, egne initiativ og prosjekter. Blant sakene Støyforeningen har uttalt seg i i 2000 er utkastet til reviderte industristøy-

retningslinjer, forslaget til forskrift for motorsport, og utkastet til EU-direktiv. I enkeltsaker av prinsipiell betydning og spesielt store saker har vi også uttalt oss, f.eks. om Bjørvikatunnelen.

Etter årets båtsesong samarbeidet vi med Oslo Yrkesbåtrederes Forening og Oslofjordens Friluftsråd om et møte om støy i Indre Oslofjord. Flere etater i flere kommuner samt politiet, som alle har ansvar for miljøet og aktivitetene på fjorden, møtte. Det er lagt et grunnlag for videre dialog.

Støyforeningens servicekontor

Torleif Johnsen er daglig leder ved kontoret og Ruth Karin Hestad har arbeidet på deltid som regnskapsmedarbeider. Richard Øiestad har hatt ansvar for utformingen av foreningens nettsted.

Ruth Karin slutter i februar 2001 ved kontoret etter fire års innsats. Hun har ikke bare holdt rede på økonomien og medlemsregistret. Det er mange andre oppgaver som følger med å være ansatt i et lite kontor i en ideell organisasjon, som hun til fulle har deltatt i utførelsen av. Styret, daglig leder og tidligere daglig leder Mutt Aiello ønsker Ruth Karin lykke til videre.

Trond Arne Trondsen tar over den ledige stillingen etter Ruth Karin.

NYTT NASJONALT MÅL: STØYPLAGEN SKAL NED MED 25 %

Stortinget tilsluttet seg den 12. oktober 2000 regjeringens målsetting om å redusere støyplagen med 25 % innen 2010 i forhold til 1999, og et overveldende flertall vedtok å be regjeringen «gjennomgå lov, regelverk og dispensasjonspraksis for å styrke arbeidet med støyforebygging, samt iverksette tiltak som sikrer forskning på og utvikling av støykompetanse».

Regelverk og forskning skal forebygge og rydde opp

Gjennomgangen som miljøvernmyndighetene må igangsette våren 2001 vil kunne avklare hvor innsatsen må settes inn på regelverkområdet, i den hensikt å forebygge støy såvel som å rydde opp i støyforurensning. I 2000 ble det (for første gang) bevilget penger til støyforskning under Norges forskningsråd, og for 2001 er vel 2,5 mill. kr fordelt. Det er forsvinnende lite tatt i betraktning det problemet som støy utgjør.

Myndighetenes delegering er kritisk

Når støy (og andre miljøområder) under forurensningsloven nå delegeres til fylkes- og kommunalt nivå, er det påtrengende nødvendig å utvikle støykompetansen på disse nivåer. Derfor har Støyforeningen gjort gjentatte framstøt for at ansvarlige myndigheter skal sette i gang slike kurs. Støyforeningen har også tilbudt seg å være operatør for slike kurs.

SPI* tar utgangspunkt i undersøkelser av folks støyplager, og det er gjennomsnittlig plagegrad i befolkningen ved ulike utendørs gjennomsnittstøynivå for ulike kilder som måles.

SPI som ny målestokk

Det er Støyplageindeksen (SPI) som skal brukes for å måle hvordan støyplagen en-

drer seg, og i hvilken grad målet oppnås. Denne metoden har vært anvendt i mange år, men den har vært mindre brukt og mindre kjent enn «personer sterkt plaget» (PSP). Som basis for en kostnadseffektiv støy-politikk er SPI bedre egnet enn PSP, noe som synes å være hovedargumentet for at SPI nå tas i bruk for å følge oppnåelsen av det nye nasjonale støymålet.

I Norge såvel som i andre land har støyplageundersøkelser vanligvis rapportert andel av respondentene som er »personer sterkt plaget» (PSP). Undersøkelsesresultatene sammenfattes da i en figur som viser hvordan andel »sterkt støyplaget» øker med økende støynivå. Når man bare bruker denne informasjonen mister man muligheten til å ta hensyn til at det er et større antall personer som er middels eller noe støyplaget.

Det er almen enighet i det støyfaglige miljøet om at det er bra at SPI tar hensyn til alle grader av støyplager, men mange er likevel kritisk til at den innføres. Kritikken er blant annet at det vil bli nærmest umulig å følge med på og kontrollere om det er metodiske forbedringer eller datagrunnlaget for beregninger som påvirker og forklarer oppnåelsen av den nye nasjonale målsettingen. Videre er det slik at SPI er basert på utendørs støynivå, mens Grenseverdiforskriften kun forholder seg til innendørsstøy, uten at det er utarbeidet en omregning som reduserer SPI-indeksen ved oppfyllelsen av Grenseverdiforskriften.

Det er også et problem at SPI kun måler støyplagene i befolkningen som funksjon av ekvivalent støynivå og ikke tar høyde for andre helseeffekter - som for eksempel søvnforstyrrelser som beskrives av maksimalt støynivå. SPI som er utviklet i Nederland og bygger på intervjuundersøkelser fra mange land, må også kritiseres fordi spredningen i grunnlagsmaterialet er stor. Støykartleggingen som ligger til grunn for den norske SPI er heller ikke god nok.

* Sett at en gruppe mennesker er utsatt for et bestemt støynivå. SPI-indeksen for denne gruppen fremkommer da ved å multiplisere gjennomsnittlig grad av plage (på en skala fra 0 - 1) for det aktuelle støynivået (la oss anta at det er 0,6) med antall personer. Er det for eksempel 1000 personer, blir SPI-mengden $0,6 \times 1000 = 600$. Det er beregnet/antatt at Norge i 2000 hadde 600 000 SPI.

Nasjonal transportplan avgjør om målet nås

Nasjonal transportplan (for perioden 2002-2011) er den første og kanskje avgjørende testen på politikernes framviste vilje til å redusere støyplagen. Hvorfor er ikke mer avsatt til støybekjempelse? Hvor mye bevilger politikerne til støytiltak i forhold til veibygging og veivedlikehold?

Nasjonal Transportplan (NTP) gjenspeiler ingen satsing på å oppnå det nye nasjonale støymålet. NTP har som mål **kun** å oppfylle Grenseverdiforskriften etter forurensningsloven.

Kartlegging viser at mer enn 1,2 mill. nordmenn utsettes for uakseptable støynivåer ved/i sin bolig (over 55 dBA utendørs eller 30 dBA innendørs), ca 300.000 av dem er sterkt plaget. Ca 11.500 personer utsettes for over 42 dBA ekvivalent støynivå innendørs i sin bolig som følge av støy fra vegtrafikk, tog eller fly. Det betyr at NTP legger opp til å gjennomføre tiltak for omlag 1 % av dem som utsettes for uakseptable støynivåer. Det er ikke synliggjort noen satsing på støytiltak etter 2005. Målet om en reduksjon av antall støyplagede med 25 % innen 2010 vil ikke være mulig å nå med den profil NTP legger opp til.

Støyplagen har fått meget store konsekvenser for miljø, helse og samfunn. Støy oppleves individuelt – noen plages av et høyt nivå og andre ved lavere nivåer. Noen ved lave frekvenser og andre ved høye. Støy rammer svært mange - og sosialt skjevt. De som har ressurser bosetter seg ikke i støy, og blir de plaget kan de flytte unna. Undersøkelser bekrefter dette. I mars 2000 vedtok EU er «maskinstøydirektiv» med støykrav til ca. 60 redskaper/maskiner. Det blir neppe mye hjelp å få når EU vedtar sitt støydirektiv i løpet av 2001.

Uansett er det egne norske tiltak som skal til for å oppnå målsettingen om 25 % reduksjon - og det er i samferdselssektoren de store miljøgevinstene er å hente! Det har vi også Norges Automobilforbund med på, som i sitt NAF Agenda 21-dokument står på at transport-systemene må utvikles slik at helse og sikkerhet prioriteres, og livskvaliteten forbedres i lokalsamfunnet. En gjennomgang av hvordan de to viktigste virkemidlene vi i dag praktiseres og hvilke konsekvenser det får, gir en pekepinn på de muligheter som forbedringer i regelverket kan gi.

«Forskrift om grenseverdier for lokal luftforurensning og støy»

Forskriften ble vedtatt i 1997 og benevnes vanligvis som Grenseverdiforskriften. Denne forskriften tar toppen av problemet med samferdselsstøy. Kun en liten andel av de som utsettes for uakseptable støynivåer blir tilbudt støytiltak. Det er de med svært høye nivåer som får slike tilbud.

Dette innebærer tiltak på boliger innen 2005

som har ekstremt høye innendørs støynivåer (42 dBA) som skyldes støy fra ulike transportkilder. Det er særlig vegtrafikk på riksveger som forårsaker støynivåer over dette nivå.

Forskriften fokuserer kun på innestøy. Samferdselsmyndighetene vil derfor rette fokus på tiltak på bolig. Det vil således ikke være rom for å utbedre utendørs-

NYTT NASJONALT MÅL: STØYPLAGEN SKAL NED MED 25 %

områdene. Forskriften har ført til at investeringene i støytiltak har blitt kraftig redusert de siste årene. Det som foreslås i forslaget til NTP viser at det dreier seg om nær halvparten av det som ble investert for noen år siden.

Innen utgangen av 1999 skal samtlige samferdselsanlegg (vei, bane/sporvei, fly, havn) være kartlagt for alle områder/strekninger som har over 35 dBA ekvivalent støynivå. I løpet av 2000 skal de ulike samferdselsanleggseierne ha samordnet der folk støypages fra flere samferdselskilder. Dette er nå gjort samtidig som flere fylker og i alle fall én kommune (Oslo) har påbegynt arbeidet med å oppfylle forskriften.

Forskriften differensierer ikke mellom støynivå på dagtid, kveldstid og nattetid. Tungtransport eller skrikende tog/sporvogner ødelegger nattesøvnen for mange. I følge Statistisk Sentralbyrå har over 200.000 nordmenn problemer med nattesøvnen på grunn av støy.

Forskriften setter ikke grenser for maksimalverdier. Gardermoen har 10-20 flybevegelser (landinger og avganger) hver natt (kl. 24.00 - 06.00), som er samme antall som Heathrow. Når Oslos sporvogner suser inn til parkeringshallene etter midnatt og ut igjen tre-fire timer seinere våkner mennesker langs linjene - mange ganger hver natt - men uten at grenseverdiforskriften er overskredet.

Grenseverdiforskriften er en oppryddingsforskrift - den skal bidra til å hjelpe de som er mest støyutsatt. Det er nødvendig å følge opp med en ny oppryddingsforskrift som har som mål å beskytte og garantere enkeltmenneskets nattesøvn mot samferdselsstøy. Dermed må en slik oppryddingsforskrift ha som mål at utearealene skal tas tilbake/gjenvinnes - i bolig- og andre nærmiljøer - for å sikre trivsel og velvære i vid forstand. Det må være et mål at støyfrie soner (gjen)skapes i bymiljøer og at rekreasjons-, friluftslivs- og naturområder sikres som stille områder.

Retningslinjer for vegtrafikkstøy (rundskriv T-8/79)

«Retningslinjer for vegtrafikkstøy - planlegging og behandling etter bygningsloven» er rundskrivets megetsigende tittel. Det var i 1979 at det ble fastsatt retningslinjer om krav til støy i reguleringsplaner i henhold til plan- og bygningsloven. I byggeforskriften fra 1987 ble det fastsatt krav til støy i nye boliger. Det er et problem at kommunene ikke i tilstrekkelig grad har planlagt i henhold til disse kravene. Det er således mange boliger som er oppført siden 1979 som har til dels svært høye støynivåer.

Mange kommuners neglisjering av dette rundskrivet - i reguleringsplaner og i byggetillatelser - gjennom tjuen år er en viktig forklaring på mange av dagens støyplasser. I mange kommuner har det ikke vært vilje nok, den politiske trenden har noen steder vært «at folk må selv få velge hvor og hvor-

dan de bor», slik at kommuner for eksempel har lagt boligområder altfor tett inntil støykilder og ikke satt krav til utbygger/entreprenør om å støyskjermes. Kommunenes praksis har ikke blitt vesentlig bedre med årene, og ved den nye ettårskontrollen for nybygg oppdages at støyskjerming som skulle vært gjort før innflytting slettes ikke er påbegynt.

Den manglende forståelsen og lempelige praktiseringen av de eksisterende rundskriv og veiledninger for god planlegging og støyforebygging bærer bud om at disse bør revideres og komme som forskrifter. For forskrifter må følges. Samtidig må riktig forståelse og bruk sikres gjennom kompetanseheving i fylker og kommuner.

Nattesteng flyplassene!

Artikkel 8 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen sier at:

«Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse.»

I en del sammenhenger kan andre hensyn tilsi inngripen i denne rettigheten, blant annet når landets økonomiske velferd tilsier det.

Britiske myndigheter bestrider ikke at nattesøvn beskyttes av denne artikkelen i Den europeiske menneskerettighets-

konvensjonen, og må i Strasbourg bevise at flyavgangene og -landingsene er så viktige for landets økonomi at det må veie tyngre enn retten til nattesøvn. Men naboer til Heathrow vil ha nattero. Dom i saken ventes å falle tidlig i 2001.

Antallet flybevegelser om natten er det samme på Gardermoen som på Heathrow. Det er ingen grunn til at norske myndigheter skal være avhengig av dom i menneskerettighetsdomstolen for å nattestenge landets flyplasser.

EUs støydirektiv blir ingen drahjelp

EU-kommisjonens forslag til et europeisk støydirektiv ble sendt ut i juli 2000. Det er stor motstrid innad i EU slik at direktivet ikke vil bli vedtatt før tidligst høsten 2001. Det er dessverre ikke grunn til å tro at direktivet vil bli noen drahjelp for norsk støypolitikk.

Det såkalte «Green Paper on Environmental Noise» ble fremlagt i 1996. På en stor EU-konferanse om støy i København i 1998 ble behovet for en europeisk støypolitikk understreket og det ble dannet en rekke arbeidsgrupper for å utrede deltemaer til et støydirektiv for EU. (Støyforeningens rapport fra konferansen ligger på nettstedet vårt. Også andre rapporter, notater og kommentarer til EU-direktivet er å finne på Støyforeningens nettsted.)

EU-kommisjonens forslag ble sendt ut før størstedelen av arbeidsgruppene har konkludert med omforente innstillinger. En stor del av arbeidsgruppene - sammensatt av eksperter fra de ulike EU-land, trafikkorganisasjoner, osv. arbeider videre. På denne bakgrunn er Kommisjonens forslag til støydirektiv relativt rundt og tannløst formulert. Forslaget inkluderer ikke miljøkvalitetsnormer. Kommisjonen overlater

dette til de enkelte medlemslandene. Forslaget fra Kommisjonen gjelder i hovedsak regler for måling og rapportering av støy.

Høsten 2000 bidro Støyforeningen til europeiske organisasjoners lobbyarbeid overfor Europaparlamentet. De endringer av Kommisjonens forslag som Miljøkomiteen i Europaparlamentet innstilte på i desember ga håp til mange. Men Europaparlamentets uttalelse svekket denne, og Rådet av miljøvernministre har svekket det ytterligere. Nå skal forslagene gå nye runder i EU-institusjonene, og det er ventet at det også må gjennom en spesiell forliksprosedyre. Direktivet skal behandles i EØS-komiteen - kanskje i løpet av høsten 2001 - før det bli gyldig for Norge.

Det er ikke grunn til å være optimistisk. Hvis Norge bruker en manglende konkretisering av reelle tiltak i det kommende EU-direktivet som en sovepute for investeringer på sparebluss, vil vi oppfatte dette som ytterligere et svik overfor den støyplagede del av befolkningen. Nå er det på tide å innføre «forurenser-betaler-prinsippet» også på støysiden og sørge for at de nødvendige midler blir satt inn for å begrense støyen i boområder og beskytte befolkningen mot en forurenning de ikke kan lukke ørene for.

Norge Rundt - lær av andre

Det er flere forklaringer på at stadig flere er støyplaget, og det er flere muligheter til å forebygge og redusere plaget.

Støy har vært det glemte miljøproblemet. Trafikkutviklingen i samfunnet skjer samtidig med at regelverket på støy og andre virkemidler for samferdselsplanlegging ikke klarer å demme opp for all forurensningen som følger med. Derfor er det hyggelig å kunne presentere to saker der ulike myndigheter har blitt enige om prinsipper for støyopprydding og til dels er i gang med støyskjerming (Værnesmoen og Kløfta).

Med overgangen til «et åpnere samfunn» i 80-åra ble det butikkåpent til seint på kveld, og skjenkestedene i byene kunne holde åpent til morgengry. Få har blitt lykkeligere med det åpne samfunnet. Sammen med andre utviklingstrekk, f.eks. heldøgns TV, er døgnrytmen på mange måter oppløst for store grupper. Overgangen til den digitale tid og de reneste kinoanlegg i stuen har ytterligere lagt grunnlag for manges støyplager. Mange boliger er bygget lenge før både TVs og musikkanleggenes tidsalder. Bygg til boligformål kombineres med næringsvirksomhet med støyende kjøle- og ventilasjonsanlegg i døgnkontinuerlig drift. Entreprenørene bygger nye boliger etter minstekrav til lydisolasjon. Boligområder planlegges heller ikke alltid slik at barns utfoldelse skjer uten konflikt med eldre beboere. **Utviklingen har ikke vært på lag med menneskets biologiske rytmer og behov for å slappe av i stille omgivelser.** Støy er i denne sammenheng også i en viss grad en generasjonskonflikt. Tre saker som hver for seg og til sammen viser at noe har gått helt galt presenteres (Ballplass, Nattåpen pub, Studentkollektiver)

Fordi støy er et vanskelig tilgjengelig tema - for planlegger som for politiker og menigmann - blir ikke alltid støy tilstrekkelig konsekvensutredet i forbindelse med etablering og videreutvikling av støyende virksomhet. Noen slike saker presenteres: Skytefeltetablering (Regionfelt Østlandet).

Motorsport i friluftsområde (Notodden). Flyplasstøy (Bodø). Industrielokalisering (Hustadmarmor AS). Miljøbedrift på ordentlig (Fosen). Larmskader er fortsatt hyppigste arbeidsmiljøskade, i Fastlands-Norge og i Nordsjøen (oljeplattformene).

Flere av disse sakene viser at det kan være vanskelig å bli forstått og få gjennomslag, hos planleggere og byråkrater - og politikere med prioriteter som ikke ivaretar støyhensyn. Derfor må støy på dagsorden, politikk er kamp om å bli hørt og forstått. Myke verdier, helse og miljø taper altfor ofte. Det dreier seg både om å «ta tida tilbake», og «ta rommet tilbake».

Ole Kristian Thomassen vant fram overfor lokale politikere og kommunalt byråkrati som ville anlegge en modell-flyplass der han bor. Han sier:

Den som roper høyest og lengst vinner som regel. Samtidig må man vite hva man snakker om, og aldri kunne tas i formelle feil eller faktafeil. Man må vise ansikt. TROPPE OPP PÅ KONTORENE, KOMME PÅ FORNAVN OG VISE ENGASJEMENT. Man må være fryktløs. Ikke være redd for ordføreren. Og sist men ikke minst: Man må aldri vise alle sine kort. Man må sørge for å ha noe å gå på.

Han har rett. Det er slik realiteten er for støyplagede i Norge. Det norske demokratiet og byråkratiet er ikke forutsigbart på dette området. Vi trenger et entydig regelverk med base i byråkratiet. Når myndighetene nå skal gjennomgå dagens regelverk og praksis må saklighet og politisk påvirkning være svar på den unnfalleshet som framkommer. Ansvarlige myndigheter, såvel som plagede, må lære av (hver)andres erfaringer. Vi håper at ingen i framtida skal måtte merkes for livet ved å kreve å få beskyttelse av en menneskerett som nattesøvn eller andre åpenbart urimelige støyplager.

Norge Rundt - lær av andre

Fly - tog - vei bidrar med 1/3 hver på Værnesmoen

Det er i 2000 kartlagt at alle de tre anleggseierne (Jernbaneverket, Statens Vegvesen og Forsvarets bygnings-tjeneste - som eier flystripa på Værnes) har ansvar for at grenseverdien på 42 dB ekvivalent støynivå for tiltaksplikt etter Grenseverdiforskriften (omtalt nærmere på side 9 og 10) er overskredet. Tiltaks-kostnadene skal fordeles med 1/3 på hver av anleggseierne.

Det er tyngste forurenser, Statens Vegvesen, som har administrert saken. Innløsning av de ni boligene på Værnesmoen ville ha beløpt seg til 10-15 mill. kroner, mens den valgte løsningen med støyskjerm langs motorveien, utskifting av vinduer, etterisolering av fasader og noen tak kommer på til sammen ca. 5 mill. kroner. Beboer Arne Skjønberg, som flyttet til Værnesmoen lenge før motorveien kom, og som har kjempet siden 1993 er svært fornøyd og ser fram til at i alle fall støyskjermen (1,5 mill. kr) kommer på plass i 2001.

Kontaktperson: Helgar Sætermo, Statens Vegvesen Nord-Trøndelag tlf. 74 16 85 41

Kommunal likegyldighet til støy

Ullensaker bygningsråd fulgte ikke innstillingen fra kommunens administrasjon da det i 1989 godkjente oppføring av boligene som i dag utgjør Gotland boligsameie. Bygningsrådet stilte ikke noe krav til byggherren om støyskjermingstiltak mot Europaveien like ved, slik de burte ha gjort. Byggherren oppfylte ikke byggeforskriftens krav til lydforhold innendørs. Byggherren er senere slått konkurs. Med henvisning til *Retningslinjer for vegtrafikkstøy - planlegging og behandling etter bygningsloven, T-8/79* (fra 1979), burte kommunen også ha stilt krav til byggherren om å skjerme slik at utendørs støynivå ikke ble for

høyt.

Kommunen ble sittende igjen med ansvaret når det ble kartlagt at beboerne har krav på støytiltak, i hht. Grenseverdiforskriften. Vegtrafikken langs Europaveien har økt, særlig etter at Gardermoen hovedflyplass ble (vedtatt i 1992) åpnet i 1998. Gla' meldingen er at Statens Vegvesen har utvist godt skjønn og i løpet av vinteren 2001 ferdigstilles en 3,5 meter høy støyskjerm. Skjermen for boligsameiet er en forlengelse av en støyskjerm som er statlig ansvar og som uansett ville blitt oppført. Boligsameiet såvel som Ullensaker kommune, som ikke har satt av penger til slike tiltak, bør være Statens Vegvesen takknemlig.

Kontaktperson: Finn Jørgensen, Statens Vegvesen Akershus tlf 23 05 42 53

Ballek i borettslag, naboer flyttet

Opptil femti barn kunne samtidig bedrive ballek langs boligblokkas sidevegg etter at borettslagets styre hadde flyttet en ballplass dit (etter protest fra naboer til tidligere lokalisering av ballplass). Naboene til den nye ballplassen drømte om regnværsdager, for da var det mulig å ta i bruk balkongen. Bydelsoverlegen ga naboene medhold i at ballplassen måtte stenges. Borettslagets styre klagde. Fylkeslegen støttet naboene og bydelsoverlegens beslutning, mens fylkesmannen likevel valgte å opprettholde ballplassen, under forutsetning av at balleken ble avsluttet kl 20.00. (Hvordan få barn og unge med på det på varme, lyse sommerkvelder?) Ballplassens naboer flyttet ut, en etter en.

En av de plagede valgte å tilbringe mye av sommeren på hotell og hytte. Når nytt boligkjøp endelig var i orden ble det opplyst at der skulle en ny firefelts vei bygges like inntil. Med advokathjelp ble kjøpet hevet. Så nytt boligkjøp, denne gang i et stillere område. Leiligheten var

Norge Rundt - lær av andre

mindre. Den kostet 150.000 kr mer enn den som ble solgt. 200.000 kroner fattigere og en helseknekk «rikere» forteller den flyttede at «det var som å komme til en ny verden».

Studentkollektiver som naboer

Det ærverdige huset er snart nitti år gammelt. Det er lytt. Det inneholder åtte leiligheter, til dels eies de av beboere, og til dels er de kjøpt opp av utenforstående for å leies ut. Gjennom de siste årene er det studenter som har flyttet inn, og nå er seks av de åtte leilighetene studentkollektiver. Det hjelper ikke de øvrige at de har bodd der i flere tiår, og trenger nattesøvn for å nå jobb neste morgen, mens studentene lever ut - over, under og ved siden av.

Nattåpne puber i boligområder

«Skjenkeringen» til Oslo kommune tillater etablering av skjenkesteder ikke bare i byens sentrum, men også langs flere trafikkåre. En konsekvens av denne politikken er at skjenkesteder med åpningstider helt til klokka 03 på morgenkvisten er etablert i bygninger der etasjene over benyttes til boligformål. Hverdagen - for ikke å si natta - for mange restaurant- og barnaboer har blitt forringet. Godt fyrt opp under av mange politikere har lovløsheten fått råde, og i et tilfelle har kommunens bolig- og eiendomsetat vedgått at det er gitt bruksendring uten at noen av naboene i samme bygård ble nabovarslet. Stedet holder nå oppe til klokka 03 mens musikken banker og røyk siver opp gjennom soveromsgulvet til naboene over.

Bar Oscar i Hegdehaugsveien er et slikt eksempel. Baren holdt oppe til klokka 03. Naboene gikk til rettsak, tapte i Namsretten, anket, og vant i lagmannsretten. Avgjørende for dommen var at husordensreglene var fra før det

ble gitt bruksendring til bardrift, og at disse fastsatte at det skulle være ro i sameiet fra klokka 23. Bar Oscar ble nedlagt før julen 2000, slik som fastsatt i dommen. Lokalene er solgt, og naboene er nå spent på hva som kommer etter.

Beboerrepresentant: *Ellen Trondsmo*
tlf. 22 82 45 49

Skytefelt - beslag av stille område

Støyforeningen har i 2000 innledet på folkemøte, skrevet avisinnlegg, levert innspill, og gitt uttalelser og synspunkter overfor berørte, Åmot kommune, Forsvarets Bygningstjeneste og andre. Vi deltar også i den lokale referansegruppen for støy, som kom i gang høsten 2000 og skal gi støyutrederen - som er engasjert av Forsvarets bygningstjeneste - bistand i arbeidet med en utredning som skal være ferdig pr. september 2001.

Stortinget vedtok i 1999 med knapt flertall å lokalisere Regionfelt Østlandet til Gråfjell, et område på 225 km², i Åmot kommune. Det er mange som hevder at dette vedtaket vil bli «innhentet av tiden», at skytefeltet med nedbyggingen av Forsvaret uansett ikke vil bli realitet. Dessuten er den tredve år gamle ideen om å etablere regionfeltet på alle tre forsvarsgreinene skal kunne øve sammen, mens verken marinen eller luftforsvaret (i alle fall har myndighetene lagt til grunn at Luftforsvaret ikke skal øve med skarpt) vil kunne delta i Østerdalen. Men det faktum at Stortinget bevilget 105 mill kroner for 2001 til å fortsette forberedelsene av skytefeltet er et varsel om at dette til i dag relativt stille og beskyttede området er meget truet.

Støyforeningen arbeider med en melding - «hvitbok» - om skytefeltet og støy. Støyforeningen mener at det i beslutningsprosessen ikke har blitt redegjort tilstrekkelig for støyplagene som

Norge Rundt - lær av andre

skytefeltet vil gi. Området som blir støybelastet er flere ganger større enn selve skytefeltet. Det må ikke gå som i Alta-saken der politikerne ti år for sent innså at utbyggingen ikke var nødvendig.

Kamp mot ny motorcrossbane

Først har Notodden kommune brukt over en million kroner på å legge til rette for rekreasjon i Tinnemyra friluftslivsområde, med badeplass, natursti samt merkede løyper. Like inntil friområdet er det planer for motorcrossbane, og mange lokalpolitikere synes å ha lovd seg bort.

Til tross for at kommunens administrasjon hadde påpekt 17 punkter som først måtte avklares og det i møte med Fylkesmannens miljøvernnavdeling var blitt avklart at planen var utilstrekkelig på støyområdet, så sendte teknisk hovedutvalg i kommunen reguleringsplanen for området til høring - i fellesferien.

Planen ble også sendt SFT som underkjente den som mangelfull, særlig fordi dokumentasjonen for støyskjerming ikke var tilstrekkelig. Teknisk hovedutvalgs leder forklarte så at deres vedtak ble gjort med fullt overlegg. Kommunens kontrollutvalg kom inn i bildet. Etter nye støyutredninger og mange heftige avisinnlegg må planen gå en ny høringsrunde våren 2001.

Det er ikke få innlegg i lokalavisa «Telen» som Aksjonsgruppa mot utbygging har skrevet de siste årene. Politiske miljøer såvel som miljøorganisasjoner har blitt mobilisert og har gitt innspill til planene, og slik også styrke og inspirasjon til den lokale mobiliseringen. Siste ord er nok ennå ikke skrevet.

Kontaktperson: Aksjonsgruppa mot utbygging på Leivstein: Svein Egil Skotte, tlf. 92 66 89 48

Hvor mye mer støy tåler Bodø?

Ved etablering av Regionfelt Østlandet

nedlegges Hjerkinns skytefelt, og flyvåpenet mister da mulighetene for trening med til skarpskyting i Sør-Norge. Forsvaret har (derfor) planer om å flytte jagerflyskvadronen på Rygge til Bodø.

Det er maksimalstøykravene som ligger til grunn for Forsvarets bygningstjenestes (FBT) flystøysonekart fra 1998, så muligens vil ikke en flytting av jagerflyskvadronen endre støysonene.

Men Grenseverdiforskriften dreier seg om gjennomsnittsstøy. Da FBT ikke var villig til å beregne konsekvensene av en jagerflyskvadron til i Bodø, betalte kommunen for å få det gjort. Med den nye jagerflyskvadronen øker antall berørte hus etter Grenseverdiforskriften fra 60 til 130.

Sist vår vedtok Bodøs politikere ny kommuneplan. Det utarbeides nå kommunedelplan for et område som inkluderer 700 nye boliger. I flystøysonekartet fra før 1998 lå området i flystøysone IV og III, med kartet fra 1998 ligger området i sone III og II. Planen ble vedtatt etter at Miljøverndepartementet hadde lagt til rette for at kravene etter gjeldende forskrift kunne fravikes. Enda en jagerflyskvadron endrer helt forutsetningene for planen. I tillegg vil EUs støydirektiv, eventuelt et senere datterdirektiv om flystøy, kunne sette en endelig stopp for planen. I Bodø plages mange også av nattflyging. Bodø har et aktivt flymiljø og Støyforeningen har også mottatt klage på støy fra småfly på varme sommerdager.

Når ny Lufthavnplan for Bodø nå utarbeides, er det mange motstridene interesser i bildet. I neste runde får byens helsemyndigheter og politikere kanskje en ny sjanse til å velge levelige kår for innbyggerne framfor mer flystøy.

Kontaktperson: Sten Bruås, Fylkesmannens miljøvernnavdeling tlf. 75 53 15 53

Hustadmarmor innløser tre hus

Tredve år med stadig økende støyplager fra kalksteinmølla Hustadmarmor AS, manglende forståelse i kommunalt byråkrati og

Norge Rundt - lær av andre

politisk ledelse, og tap i mange rettsaker har endret seg til bedre tider for noen av saksøkerne. Det var bare en fattig trøst at tre av ti naboer fikk tilkjent erstatning etter naboloven § 2 på henholdsvis 75.000 og 50.000 kroner, av lagmannsretten våren 2000.

Med hjemmel i forurensningsloven § 17 påla SFT i 1999 bedriften å innløse de tre mest støyutsatte naboboligene. Både bedriften og fire av naboeene (som ikke var inkludert i vedtaket) påklaget SFTs vedtak til Miljøverndepartementet. Høsten 2000 regulerte kommunen området der syv av boligene ligger til industriområde. Miljøverndepartementet har så opprettholdt SFTs vedtak, uten at det er satt frist for innløsning for de tre som omfattes av vedtaket. Døgnkontinuerlig støy umuliggjorde skolearbeid og hvile, slik at den ene boligen er fraflyttet. Hver måned som løper koster familien renter og avdrag som en rask innløsning kunne spart den for.

Fire som ikke fikk innløsning har nå bedt SFT vurdere sakene på nytt da støyen bare øker på. Lossing av stein fra skip over på et nytt mottakssystem starter umiddelbart etter anløp og tar tolv timer med de skip som nå benyttes. Skip med større kapasitet tas snart i bruk, og det er aktuelt å mer enn fordoble mottakskapasiteten.

Hustadmarmor AS opplyser at den vurderer å gå til rettsak mot Miljøverndepartementet. Det dreier seg om en stor bedrift med stor innflytelse i Fræna kommune. Men Norge er en rettsstat.

Naboenes advokat: *Bjørn Ketil Myrset tlf. 71 24 94 00.*

Miljøbedrift blir miljøbedrift på ordentlig

AS Strandplast i Osen kommune i Sør-Trøndelag resirkulerer plastprodukter. Knu-sing av plast pågår dag, kveld og natt - til sjenanse for naboer. Målinger viste at industristøyretningslinjene ikke var overholdt. Bedriften investerte i flere støyisolasjonstiltak, slik at dag- og kveld-grensene i retningslinjene nå overholdes. Et aktuelt tiltak for å overholde nattgrensene er å ikke bruke den mest støyende maskinen på nattskift. Vi vil tro at støydempingstiltakene ikke bare har kommet naboeene til del, men at de også har bedret arbeidsmiljøet.

Mange hørselsskader i arbeidslivet

Arbeidstilsynets oversikt for 2000 over antall innmeldte arbeidsrelaterte sykdommer viser at larmskadet hørsel er den vanligste diagnosen. Slik har det vært i mange år, og de siste årene har disse skadene utgjort 40-50 % av alle innmeldte arbeidsrelaterte sykdommer.

Oljeinstallasjonene i Nordsjøen er unntatt fra arbeidsmiljøloven, og arbeidsrelaterte sykdommer der er heller ikke med i Arbeidstilsynets statistikker. Det er Oljedirektoratet som har satt støygrenser på plattformene, og kravet er 83 dBA for en 12 timer arbeidsdag. Mange av de ansatte arbeider i en støybelastning som ligger markant over kravet. Det er avdekket at opptil 100 % av plattformarbeiderne etter noen år er blitt hørselsskadet. Selskapene har ikke vist tilstrekkelig evne og vilje til å iverksette støyreducerende tiltak, og helhetlige og forpliktende handlingsplaner for støyreduksjon er ikke etablert.

OSLO-OMRÅDET: Hva kan gjøres med støyen?

Helsevernetaten har fått ansvar

I Oslo er det i hovedsak bydelene som har ansvar for lokale støysaker etter kommunalhelsetjenesteloven og støyforskrifter for Oslo. Noen saker omfatter flere bydeler, og Helsevernetaten fikk fra januar 2000 tilbakeført ansvaret for slike saker. Saker der det kan være hensiktsmessig å henvende seg til Helsevernetaten framfor bydelens helse-tjeneste er der Oslo Sporveier er støykilde, helikopterstøy og støy i Oslofjorden.

I Oslo har flere etater med myndighets-ansvar for skjenkesteder påbegynt en sam-ordning, og Helsevernetaten har tatt initia-tiv for å få slutt på støyplager som følger av dagens skjenkepolitikk. Oslo byråd vil i løpet av første halvår 2001 fremme forslag om revisjon av «åpningstidsforskriften», med det mål å skjerme boligområder fra slik virksomhet.

Helsevernetatens tlf.: 22 98 74 00

Oslo Sporveiers merkostnader

Myndighetene må betale Oslo Sporveiers merkostnader til støysvakt materiell. Den kartleggingen av støy som Grenseverdi-forskriften pålegger eierne av transport-anlegg konkluderer med at Sporveien ikke er pålagt å gjennomføre tiltak. Men det er fordi Grenseverdiforskriften gjelder gjennomsnittlig støynivå innendørs over døgnet, og ikke maksimalstøy eller nattestøy. Det er mange som får nattesøvnen ødelagt av sporveiens støy, det være seg naboer som bor nær T-banens parkeringshaller på Ryen, der T-banen snor seg i kurvene opp mot Frognerseteren, og fra trikk og buss i byens gater. På grunn av de mange støy- og vibrasjonsproblemene som de nyinnkjøpte blåtrikkene har skapt byen rundt har Sporveien stoppet innkjøpene av de siste trikkene i kontrakten.

Etter mange klager - der fylkesmannen har gitt klager medhold - og innspill skal Oslo Sporveier kartlegge maksimalstøynivå

innendørs (i soverom), og lage tiltaksut-redning for beskyttelse av befolkningens nattesøvn. Gjennomsnittsverdier for støy i utendørs oppholdsareal skal også kartlegges og tiltaksutredet. Innen 1.3.2000 skal Sporveien ha ferdig tidsplan for kartlegging og tiltak. Det er grunn til å håpe.

Å kjøpe støysvakt materiell kan bety høyere investeringskostnader. I tråd med den nye nasjonale målsettingen for støy-reduksjon må sentrale myndigheter bevilge merkostnadene som Oslo Sporveier får ved å investere i støysvakt materiell. Samfunnet vil få tilbake mye, bl.a. vil slike tiltak bidra til å redusere utgifter til helseplager og slik utgjøre offentlige besparelser.

Samferdselsetaten har ansvar

Samferdselsetaten har ansvar for de støy-tiltak langs de kommunale veiene som er påkrevet etter Grenseverdiforskriften. Mange tiltak skal gjennomføres de neste fire årene og det er derfor bra at kommunen er godt i gang.

Kontaktperson: Signe Høegh, tlf. 23 31 18 55.

Hovedveisystemet øker trafikken

Det var miljøargumenter som lå til grunn for å utvide hovedveiene i Oslo. Nå er det på tide å spørre om hva som er oppnådd totalt sett. Utvilsomt har kapasiteten for biltrafikk blitt bedre, men har bymiljøet blitt bedre? Planlegges det for trafikkfordeling utenfor byens sentrale områder, eller inne i disse områdene? Planlegges det for mer eller for mindre biltrafikk? F.eks. vil trafikken øke i et tidligere avlastet område som St. Halvardsgate og Strømsveien når Galgebergforbindelsen åpner. Det er generelt ikke dokumentert at det som ble lovet holder. Større kapasitet i Vestkorridoren vil likeledes bidra til mer biltrafikk, så ny motorvei E18 må ikke bygges. Byen har ikke plass til flere biler og økt støy.

OSLO-OMRÅDET: Hva kan gjøres med støyen?

Nye støyplager i Miljøbyen

Det blir ingen togtunnel gjennom Gamlebyen. Schweigaardsgate ble i 1993 erklært som Norges første miljøgate. Likevel har den fortsatt gjennomkjøring, inklusive ekspressbusser som ikke har stoppesteder der, og som derfor skulle hatt rute ut av byen gjennom Ekeberg tunnelen. Med den nye Galgebergforbindelsen fryktes økt gjennomkjøring da Schweigaards-gate vil bli raskeste vei inn til sentrum. Trafikkregulerende tiltak på beboernes premisser er nødvendig.

Sørenga - Middelalderparken

Rundskriv T-8/79 (omtalt på side 9 og 10) skal legges til grunn ved planleggingen av nye veier og utvidelse i nye støyomfiendtlige områder, som friområder. Det er ikke dokumentert at den framtidige støysituasjonen i Middelalderparken vil klare kravene i rundskrivet

Middelalderparken skal være en park. Tunnelmunningene på Sørenga vil imidlertid bli som trompet, med antatt trafikk på 120.000 biler i døgnet. Langs vannspeilet i Middelalderparken planlegges en vei som skal forsyne Nylandsbrua og Oslo sentrum med 23.000 biler i døgnet. I dette konglomeratet av veier kan man glemme at vannspeilet og Middelalderparken skal være et område der man kan hvile seg og slappe av i et stille miljø.

Disse veianleggene, sammen med jernbanen i åpen trasé gjennom Gamlebyen, vil sette grenser for framtidig byutvikling i området. Med så stor biltrafikk som det blir snakk om vil det være vanskelig å få til gode byutvikling ut fra ønske om stille og støyfrie boligområder.

Kollektivsatsing i Groruddalen nå!

Tre motorveier har gitt Groruddalen et ansikt herjet av biltrafikk - og bilstøy. De kollektive tverrforbindelsene i dalen må bedres. Gang- og sykkelveiforbindelsene må be-

dres. NSBs Alnabane må åpnes for persontrafikk. Flytogene må åpnes for «vanlige» passasjerer, slik at pendlerne får et bedre tilbud, og slik at vi unngår halvfulle flytog og overfulle pendlertog. Det bør vurderes innført full byggestopp for nye motorveier og bilbaserte kjøpesentre.

Da Lillestrøm stasjon i april 2000 ble stengt pga. togbrannen, økte biltrafikken på Djupdalsveien (E6) straks med 6000 kjøretøy i døgnet; på lengre sikt ville økningen utvilsomt ha blitt betydelig større. Dette viser hvordan kollektivtransporten i praksis avlaster motorveiene.

Oslo som helikopterfri sone!

Med nedleggingen av Fornebu flyplass ble luftrommet over Oslo frigitt til helikopter og småfly. Mange er plaget av støy fra helikoptre, blant annet når radiostasjoner leker trafikkpoliti og henger over veier som allerede belaster nærmiljøet med støy. Luftfartstilsynet sendte i juli henstilling til pilotene om å holde kravet til minste flyhøyde, som er på 1000 fot, og anmodet om at samtlige flygere bør fly så høyt som mulig for å minske støy overfor omgivelsene. Tilsynet viste til at det i Bestemmelser for Sivil Luftfart heter at luftfartøy ikke skal manøvreres på en hensynsløs måte slik at det medfører ulempe for andre, herunder unødig støy. Det kan bli aktuelt å innføre strengere begrensninger og særlige regler.

Kontaktperson: Luftfartstilsynet: Arne Paulsen tlf. 23 31 79 28

Sykkelveinett

Oslo trenger et sammenhengende og tryggere sykkelveinett. Slik kan det legges til rette for at flere tar i bruk sykkelene framfor mer støyende transportmidler.

VERDENS STØYFRIE DAG

Dagen for store og små støysaker

Støy på dagsorden landet rundt.

Til støyfri dag 2000 ble initiativer/oppfordringer/spørreundersøkelse gjort mot minst tre nivå i alle kommunene (rådmann, teknisk etat, helse-/miljøetat). Fylkesmannens miljøvernavdeling i hvert fylke, fylkesvegkontorene, og en rekke andre nivå i samfunnet ble tilskrevet og oppfordret om konkrete bidrag til å redusere støyen.

Støyutsatte fikk et nytt og nyttig redskap.

Støyforeningens nettsted ble utviklet og medlemmene i vårt sakkyndige utvalg bidro med faktaark på avgrensede støyområder.

Støyutsatte i flere fylker fikk sine saker reist i lokale media.

Mange mediaoppslag, blant annet i alle riksmidia.

En rekke lokale markeringer ble på ulik måte knyttet opp mot dagen: Vest-Lofoten bedriftshelsetjeneste og kommunelegen i Vestvågøy aksjonerte mot et diskotek. De ansatte i Nordre-Land kommune ble oppfordret til å la bilen stå, og de ble forsøkt satt på «Quiet Diet» kl. 14.15-14.16. En audiolog brukte dagen til å ta et lokalt initiativ som ga tre helsiders oppslag om støy/hørse i avisa Varden!

Støy ble tema i mange organisasjoner.

De 15 organisasjonene som sto bak «Verdens støyfrie dag» deltok på ulikt vis. Noen tok opp støyproblematikk i sine egne publikasjoner, noen skrev avisinnlegg og kronikker, andre hadde stands. Fra Støyforeningen fikk disse tilsendt brosjyren «Støy» (som forelå i nytt opplag til dagen), løpesedler/plakater og ørepropper (som vi hadde fått i alt 1000 par av til utdeling, fra et firma på markedet!).

Spesielt støyutsatte områder ble satt fokus på.

Oslo og Omland Friluftsråd hadde ansvaret for hovedarrangementet, en busstur der inviterte politikere, organisasjoner og presse ble innført i lokale støyforhold, byutvikling og -planlegging på veg ut av Oslo og til Nordmarka, der fokus var friluftsliv og støy, herunder flystøy. Et kor var innleid for anledningen og ble «selvfølgelig» avbrutt av flystøy under Østlandssendingens radioopptak. Folkeaksjonen Stopp Regionfelt Østlandet presenterte Reodor Felgen-løsninger mot skytetøy på stand på Rena, og holdt også stand på Egertorget i Oslo. I Oslo brukte Gamlebyen Beboerforening dagen til å markere motstand mot lokal vegtrafikkstøy.

Dagen ble markert i ca. 40 land.

Dagen bidro til at støyfriorganisasjoner har fått bedre kontakt. I Norge bidro markeringene til å sette støy som helse-, miljø- og samfunnsproblem på den politiske dagsordenen såvel som mer allment. Det ble en positiv erfaring og et godt grunnlag for videre samarbeid.

Resultatregnskap 2000

DRIFTSINNTEKTER	Note	Budsjett 2000	Regnskap	
			2000	1999
Kontingenter	1	100 000	96 650	92 200
Driftstilskudd kommuner		0	0	6 300
Miljøverndep./driftsstøtte		520 000	520 000	475 000
Bidrag næringsliv		3 000	0	0
Egne prosjektinntekter	2	1 000	16 044	750
Prosjektstøtte	2	155 000	100 000	92 000
Bidrag fra private		0	50	50
Årsavgift		600	0	600
Sum driftsinntekter		779 600	732 744	666 900
Renteinntekter		15 000	11 949	16 690
Sum inntekter		794 600	744 693	683 590

UTGIFTER	Note	Budsjett 2000	Regnskap	
			2000	1999
Lønn/feriepenger	2, 3	380 000	427 417	325 118
Arbeidsgiveravgift		53 500	61 815	45 774
Pensjonsordning		30 000	0	0
Ref. sykelønn /arbeidsgiveravgift		0	0	-3 782
Honorarer (ekskl. prosjekt)		0	9 800	0
Honorarer sakkyndig (ekskl.prosjekt)		14 000	7 725	12 000
Honorarer vedr. prosjekter	2	0	31 250	31 000
Andre direkte prosjektutgifter	2	154 700	61 916	39 601
Husleie, strøm kontor		58 000	59 370	51 175
Telefon/telefaks/internett/porto		30 000	43 326	32 101
Revisjon/assistanse ved årsoppgjør		12 750	12 750	10 500
Kontorutstyr/rekv./kopiering		25 000	35 730	52 999
Årsberetning		28 000	28 841	27 550
Abonn./forsikringer	4	14 000	10 887	13 574
Annonser		0	0	369
Andre driftsutgifter	5	18 000	21 897	30 052
Kontingenter	6	800	800	3 396
Styre-/møteutgifter		10 000	0	0
Seminar, reiser		1 000	782	0
Nye investeringer		15 000	0	0
Avskrivning datautstyr		0	979	0
Sum utgifter:		844 750	815 285	671 427
Årsresultat		0	-70 592	12 163

Balanse pr.31.12.2000

EIENDELER	Regnskap 2000	Regnskap 1999
Anleggsmidler:		
Datautstyr	15 000	0
Sum anleggsmidler	15 000	0
Omløpsmidler:		
Forskuddsbetalte kostnader	6 875	4 835
Postbanken (herav skattetrekk 17.554)	197 416	283 521
DnB	0	4 534
Andre kortsiktige fordringer	989	0
Kontanter	162	309
Sum omløpsmidler	205 442	293 199
SUM EIENDELER	220 442	293 199
EGENKAPITAL OG GJELD	Regnskap 2000	Regnskap 1999
Egenkapital:		
Egenkapital pr 1.1.	223 035	210 872
Årets resultat	-70 592	12 163
Egenkapital pr 31.12.	152 443	223 035
Kortsiktig gjeld:		
Skyldig arbeidsgiveravgift	10 858	8 769
Skyldig skattetrekk	16 148	16 172
Påløpne feriepenger inkl. arb.g.avg.	40 992	36 190
Leverandørgjeld	0	9 033
Sum kortsiktig gjeld	67 998	70 164
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	220 441	293 199

Oslo, 16. januar 2001
for **NORSK FORENING MOT STØY**
Revidert.

Ingjerd Aaraas
Kasserer

Bente Wilhelmsen
Registrert revisor

Noter til årsregnskap 2000

	2000	1999
Note 1		
Forfalte, ikke innbetalte kontingenter er ikke tatt til inntekt		
Restanser pr 31.12.	11 500	20 300
Note 2		
Annonseinntekter m.v.	16 044	750
Inntekter MD - Verdens støyfrie dag	100 000	0
Inntekter MD - Støypolitikk i EU og OECD	0	92 000
Sum inntekter prosjekter	116 044	92 750
Kostnader rev./trykking «Støy» brosjyre	29 820	
Kostnader Verdens støyfrie dag	92 093	0
Kostnader Støypolitikk i EU/OECD	10 000	70 600
Sum kostnader prosjekter	131 913	70 600
	<i>*1)</i>	
<i>*1)</i>		
<i>Layout, trykking m.v.</i>	<i>61 916</i>	<i>39 600</i>
<i>Honorarer prosjekt</i>	<i>31 250</i>	<i>31 000</i>
<i>Lønn/aga prosjekt</i>	<i>38 747</i>	<i>0</i>
Sum	131 913	70 600
Note 3 Lønn		
Lønn til daglig leder	276 070	229 420
Note 4		
Yrkesskadeforsikring	1 632	2 183
Forsikring småbedrifter	6 923	6 609
Aviser, tidsskrifter/faglitteratur	2 332	4 782
Sum	10 887	13 574
Note 5		
Transport	268	1 571
Observer	11 213	8 454
Møteutgifter	6 123	14 843
Servicekostnader	4 293	5 184
Sum	21 897	30 052
Note 6		
AICB	0	2 596
Forum for miljø og helse	800	800
Sum	800	3 396

Revisjonsberetning 2000

Registrert Revisor
Bente Wilhelmsen

Rådhusgaten 23 B
0155 Oslo

Telefon 22 43 31 80 Telefax 22 62 09 57 E-mail bwa@bw.no

Til årsmøtet
Norsk Forening mur, Stuy

REVISJONSBERETNING FOR 2000

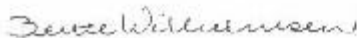
Jeg har revidert årsregnskapet for Norsk Forening mur Stuy for regnskapsåret 2000, som viser et årsunderskudd på kr. 15 592,-. Årsregnskapet består av resultatregnsket, balanse og noter. Årsregnskapet er avgitt av foreningens styre. Min oppgave er å uttale meg om årsregnskapet og utøvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Jeg har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonskikk. God revisjonskikk krever at jeg planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av mottakelser som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de brukte regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsstatistikker samt vurdering av omholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av foreningens formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Jeg mener at min revisjon gir et forsvarlig grunnlag for min uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et trykk for foreningens økonomiske stilling på 31. desember 2000 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for pålitelig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk.

Oslo, 12. februar 2001

Bente Wilhelmsen
Registrert Revisor

Medlem av Det norske Revisorforening
Revisor nr. 962661475
www.rbw.no

Verdens Støyfrie dag 2001

25. APRIL

Formålet med samarbeidet om Verdens støyfrie dag 2001 er å rette oppmerksomhet mot støyproblemet, og bidra til at det offentlige på alle nivåer tar ansvar. Videre er det et mål at frivillige organisasjoner får kunnskap om støy for bruk i nærmiljøet.

Myndighetenes nye nasjonale målsetting om å redusere støyplagen med 25 % innen 2010 ønskes velkommen, og de støyforbedringstiltak som er nødvendige for å nå målsettingen støttes.

Støy er et omfattende helse-, miljø- og samfunnsproblem. Livsstil der mange alt i ung alder utsetter seg for et altfor høyt lydnivå vil gi helseskader senere. Støyfrie soner i byer og boligområder trues av arealpress, og stadig økende omfang av motorisert ferdsel truer støyfrie sammenhengende områder nær byer og tettsteder.

Støyfritt Norge er en utopi. Et samfunn blir aldri støyfritt. Men en rimelige garanti mot støy for å kunne sove nattetid og redusert støy, vil øke menneskers livskvalitet. Redusert støyplage har også betydelige gevinster på andre miljøområder, samt gode sosiale og samfunnsmessige gevinster.

Stillhet er i ferd med å bli et knapphetsgode. Stillhet er for de fleste den avgjørende verdien når de søker inn i naturen. De få gjenværende store villmarksområdene må sikres som stille områder.

Et samarbeid mellom:

Den Norske Turistforening
Forum for miljø og helse
Framtiden i våre hender
Gamlebyen Beboerforening
Hørselshemmedes Landsforbund
Miljøvernforbundet
Natur og Ungdom
Naturvernforbundet
Norges Velforbund
Norsk Akustisk Selskap
Norsk forening mot Støy
Oslofjordens Friluftsråd
Oslo og Omland Friluftsråd
Rett til stillhet og ro
Skiforeningen
Stopp Regionfelt Østlandet
Syklistenes Landsforening
Trafikkaksjonen

Storgata 23 C, 0184 Oslo
tlf 22 42 25 38
e-post: stoy@online.no